

PARLAMENTUL EUROPEAN

2014 - 2019

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

2013/0408(COD)

19.11.2014

*****I**

PROIECT DE RAPORT

referitor la propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind garanțiile procedurale pentru copiii suspectați sau acuzați în cadrul procedurilor penale
(COM(2013)0822 – C7-0428/2013 – 2013/0408(COD))

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

Raportoare: Caterina Chinnici

Legenda simbolurilor utilizate

- * Procedura de consultare
- *** Procedura de aprobare
- ***I Procedura legislativă ordinară (prima lectură)
- ***II Procedura legislativă ordinară (a doua lectură)
- ***III Procedura legislativă ordinară (a treia lectură)

(Procedura indicată se bazează pe temeiul juridic propus în proiectul de act.)

Amendamente la un proiect de act

Amendamentele Parlamentului prezentate pe două coloane

Textul eliminat este evidențiat prin caractere *cursive aldine* în coloana din stânga. Textul înlocuit este evidențiat prin caractere *cursive aldine* în ambele coloane. Textul nou este evidențiat prin caractere *cursive aldine* în coloana din dreapta.

În primul și în al doilea rând din antetul fiecărui amendament se identifică fragmentul vizat din proiectul de act supus examinării. În cazul în care un amendament vizează un act existent care urmează să fie modificat prin proiectul de act, antetul conține două rânduri suplimentare în care se indică actul existent și, respectiv, dispoziția din acesta vizată de modificare.

Amendamentele Parlamentului prezentate sub formă de text consolidat

Părțile de text noi sunt evidențiate prin caractere *cursive aldine*. Părțile de text eliminate sunt indicate prin simbolul ■ sau sunt tăiate. Înlocuirile sunt semnalate prin evidențierea cu caractere *cursive aldine* a textului nou și prin eliminarea sau tăierea textului înlocuit.

Fac excepție de la regulă și nu se evidențiază modificările de natură strict tehnică efectuate de serviciile competente în vederea elaborării textului final.

CUPRINS

	Pagina
PROIECT DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	5
EXPUNERE DE MOTIVE.....	33

PROIECT DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitor la propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind garanțiile procedurale pentru copiii suspectați sau acuzați în cadrul procedurilor penale (COM(2013)0822 – C7-0428/2013 – 2013/0408(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

- având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2013)0822),
 - având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 82 alineatul (2) litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C7-0428/2013),
 - având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
 - având în vedere articolul 59 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A8-0000/2014),
1. adoptă poziția în primă lectură prezentată în continuare;
 2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care intenționează să modifice în mod substanțial propunerea sau să o înlocuiască cu un alt text;
 3. încredințează Președintelui sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

Amendamentul 1

Propunere de directivă Considerentul 3

Textul propus de Comisie

(3) Deși **statele** membre sunt părți la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și la Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, experiența a arătat că doar **acest fapt nu oferă întotdeauna** un grad suficient de încredere în sistemele de justiție penală ale celorlalte state membre.

Amendamentul

(3) Deși **dispozițiile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene sunt aplicabile, în anumite circumstanțe, statelor** membre și cu toate că acestea sunt părți la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (**CEDU**), la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (**ICCPR**) și la Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, experiența a arătat că doar **aceste circumstanțe nu garantează, prin ele însele**, un grad suficient de încredere în sistemele de justiție penală ale celorlalte state membre.

Or. it

Amendamentul 2

Propunere de directivă Considerentul 6 a (nou)

Textul propus de Comisie

Amendamentul

(6a) Având în vedere jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și a Curții Europene a Drepturilor Omului, caracterul penal al unei acțiuni nu poate fi stabilit întotdeauna conducându-ne exclusiv după încadrarea respectivei acțiuni și a eventualelor pedepse asociate conform legislației naționale. Pentru atingerea obiectivelor tratatelor și ale prezentei directive, precum și pentru a respecta pe deplin drepturile fundamentale prevăzute, printre altele, de

Carta drepturilor fundamentale și de CEDU, în aplicarea directivei este, prin urmare, oportun să se țină seama nu numai de încadrarea formală a acțiunii în baza legislației naționale, ci și de incidențele acțiunii în ceea ce privește viața și dezvoltarea copilului. În orice caz, prezenta directivă ar trebui aplicată de fiecare dată când acțiunea poate conduce la înscrieri în cazierul judiciar.

Or. it

Justificare

Aceste considerații se bazează pe așa-numita jurisprudență „Engel”, adoptată în mod constant atât de Curtea de la Strasbourg, cât și de Curtea de la Luxemburg, și subliniază exigența de a garanta pe deplin respectarea drepturilor fundamentale de către statele membre și de a preveni încălcările și condamnările la nivelul curților europene.

Amendamentul 3

Propunere de directivă Considerentul 6 b (nou)

Textul propus de Comisie

Amendamentul

(6b) În consecință, este de dorit să se aplice garanțiile prevăzute de prezenta directivă, cu eventualele adaptări ce se impun, în toate procedurile care pot implica măsuri restrictive sau, în orice caz, pot avea consecințe relevante pentru viața copilului și, deci, pot afecta procesele evolutive ale personalității, precum și în ipoteza în care, chiar dacă nu se aplică o pedeapsă, acțiunea s-ar putea finaliza printr-o hotărâre care să rețină, chiar și implicit, răspunderea subiectului în raport cu infracțiunea care îi este atribuită. În toate aceste cazuri, aplicarea directivei nu ar trebui obstaculată de faptul că acțiunile nu au fost puse în mișcare de comportamente calificate drept ilicite, penale, de legislația națională, că acestea nu se desfășoară în

fața unei instanțe penale sau că ele nu comportă pedepse din punct de vedere formal penale în conformitate cu dreptul național.

Or. it

Justificare

Aceste considerații se bazează pe așa-numita jurisprudență „Engel”, adoptată în mod constant atât de Curtea de la Strasbourg, cât și de Curtea de la Luxemburg, și subliniază exigența de a garanta pe deplin respectarea drepturilor fundamentale de către statele membre și de a preveni încălcările și condamnările la nivelul curților europene. Referirea la „eventualele adaptări ce se impun” reflectă flexibilitatea necesară cu care va trebui aplicată directiva în spețele în cauză.

Amendamentul 4

Propunere de directivă Considerentul 9

Textul propus de Comisie

(9) De asemenea, prezenta directivă ar trebui să se aplice infracțiunilor care au fost săvârșite după vârsta de 18 ani de ***către aceeași persoană suspectată sau acuzată și care sunt anchetate și urmărite penal în comun*** deoarece ***sunt strâns legate de infracțiuni pentru care procedurile penale împotriva persoanei respective au fost inițiate înainte ca aceasta să împlinească vârsta de 18 de ani.***

Amendamentul

(9) De asemenea, prezenta directivă ar trebui să se aplice infracțiunilor care au fost săvârșite după ***ce învinuitul sau inculpatul a împlinit*** vârsta de 18 ani, de ***fiecare dată când astfel de infracțiuni fac obiectul unor cercetări și acțiuni penale asociate, deoarece nu pot fi dissociate de infracțiunile cărora le este aplicabilă prezenta directivă.***

Or. it

Justificare

Cu scopul de a respecta prezumția de nevinovăție, nu rezultă oportun să vorbim despre infracțiuni pe care le-a săvârșit învinuitul sau inculpatul, ci de infracțiuni care au fost săvârșite. Modificarea părții finale ține seama de schimbările survenite în ceea ce privește sfera de aplicare a directivei.

Amendamentul 5

Propunere de directivă Considerentul 10

Textul propus de Comisie

(10) În cazul în care o persoană are vârsta de peste 18 ani atunci când **devine suspect sau acuzat** în cadrul **procedurilor** penale, statele membre **sunt încurajate** să aplice garanțiile procedurale prevăzute de prezenta directivă până când persoana respectivă împlinește vârsta de 21 de ani.

Amendamentul

(10) În cazul în care o persoană are vârsta de peste 18 ani atunci când **dobândește calitatea de învinuit sau inculpat** în cadrul **acțiunilor** penale, statele membre **ar trebui, în special atunci când infracțiunea a fost comisă înainte ca copilul să împlinească optsprezece ani, să** aplice garanțiile procedurale prevăzute de prezenta directivă **cel puțin** până când persoana respectivă împlinește vârsta de 21 de ani.

Or. it

Justificare

Referirea la pragul de 21 de ani, prin care se dorește reflectarea prelungirii generale a perioadei de tranziție la vârsta adultă în țările bogate, se regăsește deja la punctul 11 din Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind noile modalități de abordare a delincvenței juvenile și rolul justiției pentru minori din 24 septembrie 2003.

Amendamentul 6

Propunere de directivă Considerentul 11

Textul propus de Comisie

(11) Statele membre ar trebui să determine vârsta copiilor pe baza declarațiilor acestora, a verificării evidențelor stării civile, a cercetării documentelor, a altor probe și, în cazul în care astfel de probe nu sunt disponibile sau sunt neconcludente, pe baza unei examinări medicale.

Amendamentul

(11) Statele membre ar trebui să determine vârsta copiilor pe baza declarațiilor acestora, a verificării evidențelor stării civile, a cercetării documentelor, a altor probe și, în cazul în care astfel de probe nu sunt disponibile sau sunt neconcludente, pe baza unei examinări medicale. **Atunci când persistă îndoieli cu privire la vârsta minoră, aceasta trebuie presupusă cu toate efectele.**

Amendamentul 7

Propunere de directivă Considerentul 14

Textul propus de Comisie

(14) Sintagma „titular al răspunderii părintești” desemnează orice persoană care exercită răspunderea părintească față de un copil, în conformitate cu definiția din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului²⁶. Răspunderea părintească înseamnă toate drepturile și obligațiile referitoare la persoana sau bunurile unui copil, conferite unei persoane fizice sau juridice în temeiul unei hotărâri judecătorești, ca efect al legii sau în temeiul unui acord aflat în vigoare, inclusiv încredințarea și dreptul de vizită.

²⁶ Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești (JO L 338, 23.12.2003, p. 1).

Amendamentul

(Nu privește versiunea în limba română)

Justificare

(Amendamentul privește versiunea în limba italiană.)

Amendamentul 8

Propunere de directivă Considerentul 15

Textul propus de Comisie

(15) Copiii ar trebui să aibă dreptul ca

Amendamentul

(15) Copiii ar trebui să aibă dreptul ca

titularul răspunderii părintești să fie informat, verbal *sau* în scris, cu privire la drepturile procedurale aplicabile. Informațiile respective ar trebui să fie furnizate cu promptitudine și în mod suficient de detaliat pentru a garanta caracterul echitabil al procedurilor și exercitarea efectivă a dreptului la apărare al copilului. În cazul în care informarea titularului răspunderii părintești cu privire la aceste drepturi ar fi contrară interesului superior al copilului, un alt adult corespunzător ar trebui să fie informat în acest sens.

inclusiv titularul răspunderii părintești să fie informat, verbal *și* în scris, cu privire la drepturile procedurale aplicabile. Informațiile respective ar trebui să fie furnizate cu promptitudine și în mod suficient de detaliat pentru a garanta caracterul echitabil al procedurilor și exercitarea efectivă a dreptului la apărare al copilului. În cazul în care informarea titularului răspunderii părintești cu privire la aceste drepturi ar fi contrară interesului superior al copilului, un alt adult corespunzător ar trebui să fie informat în acest sens.

Or. it

Amendamentul 9

Propunere de directivă Considerentul 16

Textul propus de Comisie

(16) Copiii nu ar trebui să aibă posibilitatea de a renunța la dreptul lor de a fi asistați de un avocat, întrucât aceștia nu au capacitatea de a înțelege pe deplin și de a urma procedurile penale. Prin urmare, prezența *sau* asistența acordată de un avocat ar trebui să fie obligatorie pentru copii.

Amendamentul

(16) Copiii nu ar trebui să aibă posibilitatea de a renunța la dreptul lor de a fi asistați de un avocat, întrucât aceștia nu au capacitatea de a înțelege pe deplin și de a urma procedurile penale. Prin urmare, prezența *și* asistența acordată de un avocat ar trebui să fie obligatorie pentru copii.

Or. it

Amendamentul 10

Propunere de directivă Considerentul 17

Textul propus de Comisie

(17) În unele state membre, o altă autoritate decât un procuror public și o

Amendamentul

(17) În unele state membre, o altă autoritate decât un procuror public și o

instanță cu competențe în materie penală are puterea de a aplica alte sancțiuni decât o pedeapsă privativă de libertate pentru infracțiuni relativ minore. Acestea pot include, de exemplu, infracțiuni rutiere care sunt săvârșite la scară largă și care pot fi constatate în urma unui control rutier. În astfel de situații, ***nu ar fi rezonabil să se solicite autorităților competente să asigure asistența obligatorie*** din partea unui avocat. În cazul în care legislația unui stat membru prevede aplicarea unei *sancțiuni* pentru infracțiuni minore de către o astfel de autoritate și există fie dreptul de a introduce o cale de atac, fie posibilitatea ca *un astfel de caz să fie înaintat* unei instanțe cu competențe în materie penală, ***asistența obligatorie*** din partea unui avocat ar trebui să se aplice numai *pentru procedurile în fața instanței, după introducerea căii de atac sau înaintarea cauzei în instanță*. În unele state membre, *procedurile* în care sunt implicați copiii pot fi conduse de către procurori, care pot impune sancțiuni. În cadrul unor astfel de *proceduri*, copiii ar trebui să beneficieze de asistență obligatorie din partea unui avocat.

instanță cu competențe în materie penală are puterea de a aplica alte sancțiuni decât o pedeapsă privativă de libertate pentru infracțiuni relativ minore. Acestea pot include, de exemplu, infracțiuni rutiere care sunt săvârșite la scară largă și care pot fi constatate în urma unui control rutier. În astfel de situații, ***există posibilitatea ca solicitarea adresată autorităților competente de a impune caracterul imperativ al dreptului la asistență*** din partea unui avocat ***să nu corespundă cu interesul superior al minorului***. În cazul în care legislația unui stat membru prevede aplicarea unei *pedepse* pentru infracțiuni minore de către o astfel de autoritate și există fie dreptul de a introduce o cale de atac, fie posibilitatea ca *speța să fie deferită în alt mod* unei instanțe cu competențe în materie penală, ***caracterul imperativ al dreptului la asistență*** din partea unui avocat ar trebui *prin urmare* să se aplice numai *acțiunilor desfășurate în fața respectivei instanțe după recurare sau sesizare*. În unele state membre, *acțiunile* în care sunt implicați copiii pot fi conduse de către procurori, care pot impune sancțiuni. În cadrul unor astfel de *acțiuni*, copiii ar trebui să beneficieze de asistență obligatorie din partea unui avocat.

Or. it

Amendamentul 11

Propunere de directivă Considerentul 18

Textul propus de Comisie

(18) În unele state membre, anumite infracțiuni minore, în special infracțiunile rutiere minore, infracțiunile minore legate de reglementările municipale generale și infracțiunile minore de tulburare a ordinii publice sunt considerate infracțiuni penale.

Amendamentul

(18) În unele state membre, anumite infracțiuni minore, în special infracțiunile rutiere minore, infracțiunile minore legate de reglementările municipale generale și infracțiunile minore de tulburare a ordinii publice sunt considerate infracțiuni penale.

Ar fi disproporționat să se solicite autorităților competente să asigure asistența obligatorie din partea unui avocat pentru astfel de infracțiuni de mică gravitate. În cazul în care legislația unui stat membru prevede că privarea de libertate nu poate fi impusă ca sancțiune pentru infracțiunile minore, dreptul la asistența obligatorie din partea unui avocat ar trebui așadar să se aplice numai în cazul procedurilor în fața unei instanțe competente în materie penală.

În astfel de situații, există posibilitatea ca solicitarea adresată autorităților competente de a impune caracterul imperativ al dreptului la asistență din partea unui avocat să nu corespundă cu interesul superior al copilului. Dreptul la asistența obligatorie din partea unui avocat ar trebui să se aplice în orice caz acțiunilor deferite unei instanțe competente în materie penală.

Or. it

Amendamentul 12

Propunere de directivă Considerentul 19

Textul propus de Comisie

(19) Copiii **suspectați sau acuzați** în cadrul **procedurilor** penale ar trebui să aibă dreptul la o evaluare individuală care să identifice nevoile specifice ale acestora în ceea ce privește protecția, educația, formarea și **integrarea** socială, **să determine dacă și în ce măsură aceștia ar avea nevoie de măsuri speciale pe parcursul procedurilor penale, precum și să stabilească nivelul lor de răspundere penală și dacă o anumită pedeapsă sau măsură educativă este adecvată în cazul acestora.**

Amendamentul

(19) Copiii **învinuiți sau inculpați** în cadrul **acțiunilor** penale ar trebui să aibă dreptul la o evaluare individuală care să identifice nevoile specifice ale acestora în ceea ce privește protecția, educația, formarea și **reintegrarea** socială, **pentru a avea garanția că orice decizie luată în cursul acțiunii și la finalul acesteia este individualizată în cel mai înalt grad.**

Or. it

Justificare

Amendamentul pornește de la presupunerea că răspunderea copilului trebuie să fie stabilită de judecător la terminarea acțiunii, în timp ce evaluarea individuală trebuie să aibă ca rezultat furnizarea unor elemente utile pentru a identifica, în fiecare fază, măsurile cele mai adecvate de adoptat. Cu scopul de a evita echivocuri sub acest aspect și de a clarifica în mai mare măsură modul în care funcționează, în general, evaluarea individuală, se consideră

oportună modificarea în acest fel a textului considerentului, dezvoltând, de pe altă parte, în text, unele indicații prezente inițial în cuprinsul considerentului.

Amendamentul 13

Propunere de directivă Considerentul 20

Textul propus de Comisie

(20) Pentru a asigura integritatea personală a unui ***copil care este arestat sau deținut***, ***copilul*** ar trebui să ***aibă acces la*** o examinare medicală. Aceasta ar trebui să fie efectuată de către un medic.

Amendamentul

(20) Pentru a asigura integritatea personală, a ***evalua starea fizică și mentală generală a acestuia și a stabili dacă poate fi supus unui interogatoriu sau altor acte de cercetare și de culegere de probe, ori măsurilor eventual adoptate sau prevăzute în cazul său, minorul arestat sau reținut, precum și, dacă procedura o impune, orice alt minor cercetat sau inculpat*** ar trebui să ***poată beneficia de*** o examinare medicală. Aceasta ar trebui să fie efectuată de către un medic.

Or. it

Amendamentul 14

Propunere de directivă Considerentul 21

Textul propus de Comisie

(21) Pentru a asigura un nivel suficient de protecție a ***copiilor*** care nu sunt întotdeauna în măsură să înțeleagă conținutul interogatoriilor la care sunt supuși, pentru a evita contestarea, ***sub orice formă, a conținutului unui interogatoriu și, prin urmare, repetarea nejustificată a interogatoriului, interogarea copiilor ar trebui să fie înregistrată audio-video.*** Acest lucru nu se referă la interogatoriul necesar în vederea identificării copilului.

Amendamentul

(21) ***Dată fiind vulnerabilitatea deosebită a minorilor, interogatoriile pot fi percepute în mod traumatizant și este esențial ca ele să se desfășoare în prezența unui apărător și, dacă este oportun, a titularului răspunderii părintești sau a altui adult calificat și/sau a unor profesioniști specializați. Înregistrarea audiovizuală a interogatoriului reprezintă o protecție fundamentală, atât pentru a garanta că el se desfășoară în mod corespunzător, fie pentru a asigura un nivel suficient de protecție a minorilor care***

nu sunt întotdeauna în măsură să înțeleagă conținutul interogatoriilor la care sunt supuși Pentru a evita contestarea conținutului unui interogatoriu și, prin urmare, repetarea **inutilă a acestuia, este prin urmare oportun ca interogatoriile să facă obiectul unei înregistrări audiovizuale**. Acest lucru nu se referă la interogatoriul necesar în vederea identificării copilului.

Or. it

Amendamentul 15

Propunere de directivă Considerentul 22

Textul propus de Comisie

(22) Cu toate acestea, ar fi **disproporționat** să se solicite autorităților competente să asigure înregistrarea audio-video **în toate circumstanțele. Ar trebui să se țină seama în mod corespunzător de complexitatea cazului, de gravitatea presupusei infracțiuni și de sancțiunea care ar putea fi impusă.** În cazul în care un copil este privat de libertate înainte de condamnare, orice interogare a acestuia trebuie să fie înregistrată audio-video.

Amendamentul

(22) Cu toate acestea, ar fi **lipsit de rațiune** să se solicite autorităților competente să procedeze la înregistrarea audiovizuală **și atunci când aceasta nu ar fi în interesul superior al copilului.** În cazul în care un copil este privat de libertate înainte de condamnare, orice interogare a acestuia trebuie să fie înregistrată audio-video.

Or. it

Justificare

Având în vedere progresul tehnologic, care permite realizarea cu mare ușurință și cu costuri din ce în ce mai mici a înregistrărilor audiovizuale și ținând cont de importanța unei astfel de garanții, introducerea unor derogări din alte motive decât interesul superior al copilului nu pare să fie oportună.

Amendamentul 16

Propunere de directivă Considerentul 25

Textul propus de Comisie

(25) Copiii se află într-o situație deosebit de vulnerabilă atunci când sunt deținuți. Ar trebui să se depună eforturi deosebite pentru a evita privarea de libertate a copiilor, având în vedere riscurile inerente pentru dezvoltarea lor fizică, mentală și socială. Autoritățile competente ar trebui să ia în considerare măsuri alternative și să impună astfel de măsuri atunci când acest lucru este în interesul superior al copilului. Măsurile respective pot include obligația de a se prezenta la o autoritate competentă, restricționarea contactului cu anumite persoane, obligația de a urma un tratament terapeutic sau de dezintoxicare și participarea la activități *educative*.

Amendamentul

(25) Copiii se află într-o situație deosebit de vulnerabilă atunci când sunt deținuți. Ar trebui să se depună eforturi deosebite pentru a evita privarea de libertate a copiilor, având în vedere riscurile inerente pentru dezvoltarea lor fizică, mentală și socială. Autoritățile competente ar trebui să ia în considerare măsuri alternative și să impună astfel de măsuri atunci când acest lucru este în interesul superior al copilului. Măsurile respective pot include obligația de a se prezenta la o autoritate competentă, restricționarea contactului cu anumite persoane, obligația de a urma un tratament terapeutic sau de dezintoxicare și participarea la activități *desfășurate în mediu educativ*.

Or. it

Justificare

Introducerea unei obligații de a participa la acțiuni educative înainte de stabilirea definitivă a răspunderii minorului s-ar putea dovedi contrară prezumției de nevinovăție.

Amendamentul 17

Propunere de directivă Considerentul 28

Textul propus de Comisie

(28) Cauzele cu copii ar trebui soluționate în ședințe *secrete*, pentru a proteja viața privată a acestora și a facilita reintegrarea lor în societate. În cazuri *excepționale*, instanța *poate* decide *ca un anumit termen de judecată să se desfășoare în ședință publică, după ce a ținut cont în mod corespunzător de* interesul superior al

Amendamentul

(28) Cauzele cu copii ar trebui soluționate în ședințe *cu ușile închise*, pentru a proteja viața privată a acestora și a facilita reintegrarea lor în societate. *Exclusiv* în cazuri *particulare*, instanța *ar trebui să aibă posibilitatea de a* decide, *în* interesul superior al copilului, *să admită accesul publicului în sala de judecată. Statele*

copilului.

membre ar trebui să asigure protecția vieții private a minorilor în raport cu acțiunea penală și consecințele acesteia, inclusiv prin raportare la eventuale încălcări săvârșite prin intermediul mijloacelor de comunicare, printre care și internetul, și să faciliteze reintegrarea socială a minorilor implicați în acțiuni penale, adoptând măsuri vizând evitarea discriminărilor și marginalizării.

Or. it

Amendamentul 18

Propunere de directivă Articolul 2 – alineatul 4 a (nou)

Textul propus de Comisie

Amendamentul

(4a) Prezenta directivă se aplică și persoanelor care, în momentul în care sunt puse sub învinuire sau inculcate în cadrul unei acțiuni penale, au împlinit deja vârsta de optsprezece ani, dar nu au împlinit încă vârsta de douăzeci și unu de ani, atunci când infracțiunea a fost comisă înainte ca acestea să fi împlinit optsprezece ani.

Or. it

Justificare

Referirea la pragul de 21 de ani, prin care se dorește reflectarea prelungirii generale a perioadei de tranziția la vârsta adultă în țările bogate, se regăsește deja la punctul 11 din Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind noile modalități de abordare a delincvenței juvenile și rolul justiției pentru minori din 24 septembrie 2003.

Amendamentul 19

Propunere de directivă Articolul 3 – paragraful 1

Textul propus de Comisie

În sensul prezentei directive, **termenul „copil” înseamnă o persoană cu vârsta mai mică de 18 ani.**

Amendamentul

În sensul prezentei directive, **se aplică următoarele definiții:**

- „copil” înseamnă o persoană cu vârsta mai mică de optsprezece ani. De fiecare dată când, chiar și în urma verificărilor, persistă îndoieli în legătură cu vârsta minoră, aceasta se presupune cu toate efectele.

Or. it

Amendamentul 20

Propunere de directivă
Articolul 3 – paragraful 1 – liniuța 1 a (nouă)

Textul propus de Comisie

Amendamentul

- „titular al răspunderii părintești” înseamnă orice persoană care exercită răspunderea părintească față de un minor, în conformitate cu definiția specificată la articolul 2 alineatul (7) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului.

Or. it

Amendamentul 21

Propunere de directivă
Articolul 4 – alineatul 1 – partea introductivă

Textul propus de Comisie

Amendamentul

(1) Statele membre asigură informarea promptă a copiilor cu privire la drepturile lor, în conformitate cu Directiva 2012/13/UE. **Aceștia sunt, de asemenea, informați cu privire la următoarele**

(1) Statele membre asigură informarea promptă a copiilor **în scris și verbal, prin modalități adaptate vârstei, capacității lor cognitive și intelectuale**, cu privire la **desfășurarea acțiunii și la** drepturile lor, în

drepturi din același domeniu de aplicare a Directivei 2012/13/UE:

conformitate cu Directiva 2012/13/UE.

Or. it

Amendamentul 22

Propunere de directivă Articolul 4 – alineatul 1 – punctul 2

Textul propus de Comisie

Amendamentul

2. dreptul **la asistență din partea unui** avocat, astfel cum se prevede la articolul 6;

2. dreptul **de a fi asistat de un** avocat, astfel cum se prevede la articolul 6;

Or. it

Justificare

Schimbarea este legată de modificările introduse la articolul 6.

Amendamentul 23

Propunere de directivă Articolul 4 – alineatul 1 – punctul 5

Textul propus de Comisie

Amendamentul

5. dreptul la libertate și dreptul la tratament specific în detenție, astfel cum se prevede la articolele 10 și 12;

5. dreptul la libertate și dreptul la tratament specific în detenție, astfel cum se prevede **în caz de arestare și reținere** la articolele 10 și 12;

Or. it

Justificare

Integrarea este legată de introducerea unui nou alineat referitor la garanțiile acordate în cazul arestării minorului în cuprinsul articolului 12.

Amendamentul 24

Propunere de directivă Articolul 4 – alineatul 1 – punctul 9 a (nou)

Textul propus de Comisie

Amendamentul

9a. dreptul la mijloace de recurare efective, astfel cum se prevede la articolul 19.

Or. it

Justificare

Integrarea este legată de introducerea unui nou articol referitor la mijloacele de recurs efective, în termeni corespunzători prevederilor deja incluse în alte directive din pachetul prevăzut de foaia de parcurs.

Amendamentul 25

Propunere de directivă Articolul 5 – paragraful 1

Textul propus de Comisie

Amendamentul

Statele membre se asigură că titularul răspunderii părintești asupra copilului sau, în cazul în care acest lucru ar contraveni interesului superior al copilului, un alt adult corespunzător primește informațiile furnizate copilului în conformitate cu articolul 4.

Statele membre se asigură că titularul răspunderii părintești asupra copilului sau, în cazul în care acest lucru **este imposibil sau** ar contraveni interesului superior al copilului, un alt adult corespunzător, **indicat de copil și aprobat de autoritatea competentă sau, în lipsa unor indicații din partea copilului, o persoană desemnată de autoritatea competentă și acceptată de copil** primește informațiile furnizate copilului în conformitate cu articolul 4

Or. it

Justificare

Dată fiind importanța rolului celui alt adult corespunzător atunci când referirea la titularul răspunderii părintești este imposibilă, s-a considerat oportun să se precizeze în ce mod trebuie identificat un astfel de alt adult corespunzător, în sensul prezentului articol și al

întregii directive, în care se face uz de aceeași sintagmă și în alte contexte. Prin urmare, se impune raportarea la regula generală menționată la prezentul articol și în astfel de cazuri.

Amendamentul 26

Propunere de directivă Articolul 6 – titlu

Textul propus de Comisie

Amendamentul

Dreptul la asistență obligatorie **din partea unui** avocat

Dreptul cu caracter imperativ **de a fi asistat de un** avocat

Or. it

Justificare

Formula propusă are drept scop să clarifice faptul că apărătorul trebuie să aibă posibilitatea de a însoți și de a asista minorul în cadrul procedurii, și nu doar să-i furnizeze acestuia un sprijin din „exterior”.

Amendamentul 27

Propunere de directivă Articolul 6 – alineatul 1

Textul propus de Comisie

Amendamentul

(1) Statele membre se asigură că, **pe întreaga durată a procedurilor penale**, copiii sunt asistați de un avocat, **în conformitate cu Directiva 2013/48/UE**. Nu se poate renunța la dreptul de a fi asistat de un avocat.

(1) Statele membre se asigură că copiii sunt asistați de un avocat **în toate fazele procesului**. Nu se poate renunța la dreptul de a fi asistat de un avocat.

Or. it

Justificare

Formula propusă are drept scop să clarifice faptul că apărătorul trebuie să aibă posibilitatea de a însoți și de a asista minorul în cadrul întregii procedurii, și nu doar să-i furnizeze acestuia un sprijin din „exterior”.

Amendamentul 28

Propunere de directivă Articolul 7 – alineatul 2

Textul propus de Comisie

(2) În acest scop, copiii sunt evaluați individual. Evaluarea ia în considerare, în special, personalitatea și gradul de maturitate ale copilului, precum și mediul economic și social din care provine acesta.

Amendamentul

(2) În acest scop, copiii sunt evaluați individual. Evaluarea ia în considerare, în special, personalitatea și gradul de maturitate ale copilului, precum și mediul **familial**, economic, social și **ambiental** din care provine acesta. **O atenție deosebită se acordă minorilor mai vulnerabili.**

Or. it

Justificare

Referirea la „minorii mai vulnerabili” se regăsește și în definițiile din Orientările Comitetului de miniștri al Consiliului Europei privind o justiție în interesul copilului.

Amendamentul 29

Propunere de directivă Articolul 7 – alineatul 3

Textul propus de Comisie

(3) Evaluarea individuală are loc **într-un stadiu** adecvat al procedurilor și, în orice caz, înainte de **trimiterea în judecată**.

Amendamentul

(3) Evaluarea individuală are loc **în stadiul inițial și** adecvat al procedurilor și, în orice caz, înainte de **punerea sub acuzare sau de adoptarea unor măsuri de restrângere a libertății personale, cu excepția situațiilor de imposibilitate**.

Or. it

Justificare

Dată fiind importanța evaluării individuale în contextul întregii desfășurări a procedurii, s-a considerat oportună precizarea că aceasta trebuie să se facă într-o fază inițială a acesteia. În cazul în care nu se poate face înainte de restrângerea libertății personale, evaluarea trebuie efectuată imediat după aceea.

Amendamentul 30

Propunere de directivă Articolul 7 – alineatul 4

Textul propus de Comisie

(4) Nivelul de detaliere al evaluării individuale poate varia în funcție de circumstanțele cazului, **gravitatea presupusei infracțiuni, sancțiunea care va fi impusă în cazul în care copilul este găsit vinovat de săvârșirea presupusei infracțiuni și de întrebarea dacă, în trecut, copilul a mai fost adus în atenția autorităților competente în contextul unor proceduri penale.**

Amendamentul

(4) Nivelul de detaliere al evaluării individuale poate varia în funcție de circumstanțele cazului **și în sensul interesului superior al minorului.**

Evaluarea trebuie să evidențieze și să sprijine cu documente toate informațiile referitoare la caracteristicile individuale și la situația minorului care pot fi utile autorităților competente pentru:

(a) a stabili dacă minorul trebuie să beneficieze de măsuri speciale în cursul procedurii;

(b) a evalua caracterul adecvat și eficacitatea eventualelor măsuri de preventive;

(c) a adopta deciziile care țin de competența lor la încheierea procedurii.

Or. it

Justificare

Textul adăugat urmărește să precizeze cu mai mare exactitate care trebuie să fie finalitatea și conținutul evaluării individuale, care trebuie să evidențieze și să sprijine cu documente toate elementele utile pentru ca interesul superior al minorului să fie reprezentat în mod adecvat și luat în considerare în toate deciziile pe care autoritatea competentă le adoptă în cursul procedurii.

Amendamentul 31

Propunere de directivă Articolul 7 – alineatul 5

Textul propus de Comisie

(5) Evaluările individuale se efectuează cu implicarea *strânsă* a copilului.

Amendamentul

(5) Evaluările individuale se efectuează cu implicarea *directă* a copilului. ***Aceasta se realizează de către persoane calificate, cu o abordare multidisciplinară și, atunci când este cazul, cu implicarea titularului responsabilității părintești sau a altui adult corespunzător, și/sau a unor persoane specializate.***

Or. it

Justificare

Precizările urmăresc să stabilească cu mai mare exactitate care pot fi, în funcție de împrejurările cauzei, modalitățile de evaluare individuală, pentru a realiza obiectivele menționate la alineatul precedent.

Amendamentul 32

**Propunere de directivă
Articolul 7 – alineatul 7**

Textul propus de Comisie

(7) Statele membre pot deroga de la obligația ***prevăzută la alineatul (1) atunci când este disproporționat să se efectueze o evaluare individuală având în vedere circumstanțele cazului și întrebarea dacă, în trecut, copilul a mai fost adus în atenția autorităților statelor membre în contextul unor proceduri penale.***

Amendamentul

(7) Statele membre pot deroga de la obligația de a efectua o evaluare individuală ***sau de a o efectua cu implicarea directă a minorului, atunci când această derogare este justificată de circumstanțele cazului și este conformă cu interesul superior al minorului.***

Or. it

Justificare

Având în vedere finalitatea și importanța evaluării individuale, nu pare potrivit să se introducă derogări nefuncționale/neconforme cu interesul superior la minorului.

Amendamentul 33

Propunere de directivă Articolul 8 – alineatul 1

Textul propus de Comisie

(1) În cazul în care un copil este privat de libertate, statele membre se asigură că acesta are acces la o examinare medicală, în special cu scopul de a evalua starea mentală și fizică generală a copilului pentru a determina capacitatea acestuia de a face față interogatoriului, altor acțiuni de anchetare ori de strângere de probe sau *oricăror* măsuri luate sau preconizate împotriva copilului.

Amendamentul

(1) În cazul în care un copil este privat de libertate ***sau în cazul în care este necesar pentru desfășurarea procedurii***, statele membre se asigură că ***minorul*** are acces ***fără întârziere*** la o examinare medicală, în special cu scopul de a evalua starea mentală și fizică generală a copilului, pentru a determina capacitatea acestuia de a face față interogatoriului, altor acțiuni de anchetare ori de strângere de probe sau ***eventualelor*** măsuri luate sau preconizate împotriva copilului.

Or. it

Amendamentul 34

Propunere de directivă Articolul 8 – alineatul 3

Textul propus de Comisie

(3) Concluzia examinării medicale se consemnează în scris.

Amendamentul

(3) Concluzia examinării medicale se consemnează în scris ***și se adoptă imediat toate măsurile care se impun în urma acesteia, necesare pentru protecția sănătății fizice și mintale a minorului.***

Or. it

Amendamentul 35

Propunere de directivă Articolul 9 – alineatul 1

Textul propus de Comisie

(1) Statele membre se asigură că orice

Amendamentul

(1) Statele membre se asigură că orice

interogare a copiilor efectuată de către poliție, alte autorități de asigurare a respectării legii sau autorități judiciare, **care are loc înainte de trimiterea în judecată**, este înregistrată audio-video, cu excepția cazului în care o astfel de măsură **nu este proporțională ținând seama de complexitatea cazului, de gravitatea presupusei infracțiuni și de sancțiunea care poate fi impusă.**

interogare a copiilor efectuată de către poliție, alte autorități de asigurare a respectării legii sau autorități judiciare, este înregistrată audio-video, cu excepția cazului în care o astfel de măsură **contravine interesului superior al minorului.**

Or. it

Justificare

Având în vedere progresul tehnologic, care permite realizarea cu mare ușurință și cu costuri din ce în ce mai mici a înregistrărilor audiovizuale și ținând cont de importanța unei astfel de garanții, introducerea unor derogări din alte motive decât interesul superior al minorului nu pare să fie oportună.

Amendamentul 36

Propunere de directivă Articolul 11 – alineatul 2 – litera d

Textul propus de Comisie

(d) **urmarea unui tratament terapeutic** sau de dezintoxicare;

Amendamentul

(d) **participarea la programe terapeutice** sau de dezintoxicare;

Or. it

Amendamentul 37

Propunere de directivă Articolul 11 – alineatul 2 – litera e

Textul propus de Comisie

(e) participarea la activități educative.

Amendamentul

(Nu privește versiunea în limba română)

Or. it

Justificare

Introducerea unei „obligații” de a participa la acțiuni educative înainte de stabilirea definitivă a răspunderii minorului s-ar putea dovedi contrară prezumției de nevinovăție.

Amendamentul 38

Propunere de directivă Articolul 12 – alineatul -1 (nou)

Textul propus de Comisie

Amendamentul

(-1) Statele membre dispun ca arestările minorilor să aibă loc conform unor modalități și cu garanții adecvate pentru vârsta și nivelul lor de maturizare, și ca minorul privat de libertate să poată fi imediat vizitat de titularul răspunderii părintești sau de un alt adult corespunzător, conform dispozițiilor articolului 5.

Or. it

Justificare

Arestarea, alături de interogatoriu, reprezintă unul dintre momentele cele mai traumatizante pentru copil. Din acest motiv, trebuie prevăzut un minim nucleu de garanții, ținând seama și de orientările Consiliului Europei privind o justiție adaptată pentru minori.

Amendamentul 39

Propunere de directivă Articolul 12 – alineatul 1

Textul propus de Comisie

Amendamentul

(1) Statele membre se asigură că, în cazul privării de libertate, copiii sunt deținuți separat de adulți, cu excepția cazului în care se consideră că este în interesul copilului să nu se procedeze astfel. Atunci când un copil aflat în detenție împlinește vârsta de 18 de ani, statele membre îi oferă posibilitatea de a continua detenția separat atunci când se justifică acest

(1) Statele membre se asigură că, în cazul privării de libertate, copiii sunt deținuți separat de adulți, și că au posibilitatea, la împlinirea vârstei de 18 de ani, de a continua detenția separat, cu excepția cazurilor în care este preferabilă altă soluție, în interesul superior al minorului.

*lucru, luând în considerare
circumstanțele specifice ale persoanei
deținute.*

Or. it

Amendamentul 40

Propunere de directivă Articolul 12 – alineatul 2 – litera a

Textul propus de Comisie

(a) asigura și a menține sănătatea și dezvoltarea fizică a copilului;

Amendamentul

(a) a asigura și a menține sănătatea și dezvoltarea fizică **și mintală** a copilului;

Or. it

Amendamentul 41

Propunere de directivă Articolul 12 – alineatul 2 – litera aa (nouă)

Textul propus de Comisie

(aa) a proteja demnitatea și identitatea minorului;

Amendamentul

Or. it

Amendamentul 42

Propunere de directivă Articolul 12 – alineatul 2 a (nou)

Textul propus de Comisie

(2a) Statele membre iau măsuri pentru ca minorul deținut, avocatul său și titularul răspunderii părintești sau alt adult corespunzător, să dispună de mijloace de contestare și recurare eficace. Statele

Amendamentul

membre prevăd, de asemenea, inspecții independente periodice, pentru a verifica starea structurilor și condițiile în care sunt tratate persoanele deținute, și iau măsurile care se impun.

Or. it

Justificare

Pentru a asigura structuri și condiții adecvate de tratament pentru persoanele aflate în detenție în cadrul procedurilor penale, și în conformitate cu cerințele privind respectarea drepturilor fundamentale consacrate inclusiv la nivel european, statele membre ar trebui să prevadă mijloace de contestare și recurare eficace, precum și inspecții periodice ale structurilor respective de către organisme independente.

Amendamentul 43

Propunere de directivă Articolul 15 – paragraful 1

Textul propus de Comisie

Statele membre se asigură că titularul răspunderii părintești sau un alt adult corespunzător, astfel cum este menționat la articolul 5, poate asista la ședințele de judecată în care este implicat copilul.

Amendamentul

Dacă acest lucru nu contravine interesului superior al minorului, statele membre se asigură că titularul răspunderii părintești sau un alt adult corespunzător, astfel cum este menționat la articolul 5, poate asista la ședințele de judecată în care este implicat copilul, ***precum și la alte faze ale procedurii în care acesta este implicat, dacă este cazul.***

Or. it

Justificare

Având în vedere importanța pe care, în principiu, o poate avea prezența lângă minor a titularului răspunderii părintești sau unui alt adult corespunzător în cursul procedurii, statele membre ar trebui, în cazul în care nu există rațiuni contrare, să permită această prezență, în interesul superior al copilului. Prezența titularului răspunderii părintești este, printre altele, considerată în principiu ca o obligație, dar și un drept, conform punctului 10 din „Recomandarea Consiliului de Miniștri al Consiliului European” din 24 septembrie 2003.

Amendamentul 44

Propunere de directivă Articolul 16 – titlu

Textul propus de Comisie

Dreptul copiilor de ***a se prezenta în persoană*** la procesul în care li se evaluează vinovăția

Amendamentul

Dreptul copiilor de ***a participa*** la procesul în care li se evaluează vinovăția

Or. it

Justificare

Modificarea urmărește să evidențieze importanța unei participării totale și conștiente a minorului în cadrul procedurilor, și nu doar a unei prezențe pasive.

Amendamentul 45

Propunere de directivă Articolul 16 – alineatul 1

Textul propus de Comisie

(1) Statele membre ***asigură prezența*** copiilor la proces.

Amendamentul

(1) Statele membre ***iau măsuri pentru ca minorul să poată participa*** la propriul proces ***și adoptă toate măsurile corespunzătoare pentru ca participarea sa să fie efectivă, aceasta incluzând posibilitatea de a fi ascultat și de a-și exprima opinia.***

Or. it

Justificare

Modificarea urmărește să evidențieze importanța unei participării active, totale și conștiente, a minorului în cadrul procedurilor, și nu doar a unei prezențe pasive. Dreptul minorului de a fi audiat, fie în mod direct, fie prin intermediul unui reprezentant, în orice procedură care îl privește, în conformitate cu normele de procedură din dreptul intern, este prevăzut la articolul 12 din Convenția privind drepturile copilului a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 20.11.1989, în Orientările Consiliului de Miniștri al Consiliului Europei și la articolul 24 din Cartă.

Amendamentul 46

Propunere de directivă Articolul 18 – paragraful 1

Textul propus de Comisie

Statele membre se asigură că legislația națională referitoare la asistența juridică garantează exercitarea efectivă a dreptului de a fi asistat de un avocat, astfel cum se prevede la articolul 6.

Amendamentul

(Nu privește versiunea în limba română).

Or. it

Justificare

Schimbarea este legată de modificarea introdusă la articolul 6.

Amendamentul 47

Propunere de directivă Articolul 18 a (nou)

Textul propus de Comisie

Amendamentul

Articolul 18a

Căi de atac

Statele membre garantează că persoanele suspectate sau puse sub acuzare în cadrul procedurilor penale, precum și persoanele căutate în cadrul procedurilor de executare a unui mandat european de arestare, au o cale de atac efectivă potrivit dreptului intern, în cazul încălcării drepturilor lor prevăzute în prezenta directivă.

Or. it

Justificare

Această dispoziție corespunde întru totul celei conținute deja în articolul 12 din Directiva 2013/48/UE din 22 octombrie 2013 privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor de executare a unui mandat european de arestare,

precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în urma privării de libertate și dreptul persoanelor private de libertate de a comunica cu persoane terțe și cu autoritățile consulare. Din rațiuni de eficiență și coerență, ar fi necesară introducerea acesteia și în prezenta directivă.

EXPUNERE DE MOTIVE

Propunerea de directivă privind „garanțiile procedurale pentru copiii suspectați sau acuzați în cadrul procedurilor penale” se integrează, alături de o serie de alte măsuri deja adoptate¹ sau aflate actualmente în dezbatere², în „Foaia de parcurs pentru consolidarea drepturilor procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale”, adoptată de Consiliu la 30 noiembrie 2009³.

Programul de la Stockholm a evidențiat importanța consolidării drepturilor persoanelor în cadrul procedurilor penale. Necesitatea de a asigura, prin stabilirea unor standarde minime comune, exercitarea efectivă și suficient de omogenă de dreptului la un proces echitabil, în toate etapele procedurii, de către persoanele cu vârsta de sub optsprezece ani, este legată de obiectivul de a facilita recunoașterea reciprocă a hotărârilor și deciziilor judecătorești în materie penală și de a asigura o funcționare justă a spațiului european de justiție.

Pe de altă parte, propunerea de directivă în cauză face parte din programul UE pentru drepturile copilului⁴ și urmărește promovarea drepturilor copilului ținând seama și de alte instrumente, inclusiv, în special, orientările Consiliului de Miniștri al Consiliului Europei privind o justiție în interesul copilului⁵, având în vedere faptul că aceste instrumente nu produc efectele obligatorii ale actelor juridice ale Uniunii și că, prin urmare, garanțiile prevăzute de acestea nu sunt aplicate în totalitate și în mod uniform în statele membre.

Comisia Europeană estimează că, în fiecare an, peste 1 milion de copii fac obiectul unei proceduri penale în UE, ceea ce reprezintă 12 % din persoanele implicate în proceduri penale pe teritoriul acesteia. Pe lângă statistici, îngrijorătoare sunt diferențele mari dintre statele membre în ceea ce privește tratamentul minorilor în cadrul procedurilor penale. Cercetările efectuate la nivel european arată că, în stadiul actual, drepturile copiilor în diferite etape ale procedurii nu sunt suficient garantate pe teritoriul Uniunii și au existat numeroase cazuri de condamnări pronunțate împotriva statelor de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Într-adevăr, în pofida numărului mare de documente internaționale, nu există o definiție juridică a elementelor fundamentale ale conceptului de „proces echitabil” în cazul unui minor,

¹ Printre măsurile deja adoptate: Directiva 2010/64/UE din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale, Directiva 2012/13/UE din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale, și Directiva 2013/48/UE din 22 octombrie 2013 privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor privind mandatul european de arestare, precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în urma privării de libertate și dreptul de a comunica cu persoane terțe și cu autorități consulare în timpul privării de libertate, Recomandarea din 27 noiembrie 2013 privind garanțiile procedurale pentru persoanele vulnerabile suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale; Recomandarea din 27 noiembrie 2013 privind asistența judiciară.

² Printre acestea se numără propunerea de Directivă privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și ale dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale, prezentată la 27 noiembrie 2013, și propunerea de Directivă privind asistența judiciară provizorie pentru persoanele suspectate sau acuzate care sunt private de libertate și asistența judiciară în cadrul procedurilor aferente mandatului european de arestare, prezentată la 27 noiembrie 2013.

³ Rezoluția Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind o foaie de parcurs pentru consolidarea drepturilor de procedură ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale.

⁴ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 15 februarie 2011/

⁵ Orientările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind o justiție în interesul copilului, adoptate de Consiliul de Miniștri al Consiliului Europei la 17 noiembrie 2010.

iar jurisprudența manevrează într-un cadru parțial și fragmentar.

În prezent, doar în 6 state membre există parchete specializate pentru minori (Belgia, Republica Cehă, Grecia, Italia, Luxemburg și Slovacia), iar în 9 țări nu există nici măcar instanțe specializate; numai 12 state membre prevăd o formarea profesională specifică obligatorie a judecătorilor și avocaților care lucrează în contact cu minorii. În unele țări, asistența de către un avocat nu este garantată; în altele, aceasta este posibilă doar în instanță, nu și la secțiile de poliție; iar în altele, decizia aparține instanței competente. Rezultă că, în prezent, unui număr important de minori din UE nu le este recunoscut dreptul fundamental de a fi asistați de un avocat.

Acesta este contextul în care intervine propunerea de directivă a Comisiei, care urmărește definirea unui set limitat, dar fundamental, de drepturi ale minorilor suspectați sau puși sub acuzare în cadrul procedurilor penale (sau care fac obiectul unei proceduri de executare a unui mandat european de arestare), prin intermediul unui ansamblu structurat de norme „minimale”, interconectate și calibrate pentru nevoile specifice ale minorilor pe durata întregii proceduri.

Raportorul este de acord cu spiritul și obiectivele generale ale propunerii, precum și cu elementele principale ale conținutului, dintre care le consideră de o importanță deosebită pe următoarele: dreptul cu caracter imperativ de a fi asistat de un avocat, în strânsă legătură cu dreptul la asistență judiciară; dreptul la o evaluare individuală; normarea interogatoriului; prevederea participării minorului în cadrul procedurii; prevederea unei formări specifice obligatorii pentru magistrați, autoritățile de aplicare a legii, autoritățile penitenciare, avocați și alți actori care intră în contact cu minorii; dispozițiile referitoare la privarea de libertate, conform cărora plasarea în arest preventiv trebuie aplicată doar în ultimă instanță, în cazul în care este imposibil să se recurgă la alte măsuri și, în orice caz, asigurând detenția minorilor separat de adulți, cu excepția cazului în care, în interesul lor, este indicat să se procedeze altfel.

Raportorul propune unele amendamente care urmăresc aproape exclusiv să perfecționeze, să extindă, să consolideze sau să clarifice reglementarea diferitelor drepturi enumerate în propunerea Comisiei.

Singurele adăugiri la acest set de drepturi constau în introducerea unui nou articol privind căile de atac în cazul încălcării drepturilor prevăzute de directivă și introducerea unui nou alineat la începutul articolului 12 (privind dreptul la un tratament special în cazul privării de libertate), pentru a stabili o serie de garanții minime – printre care dreptul de a fi vizitat de către titularul răspunderii părintești sau de un alt adult corespunzător – în cazul arestării minorului, situație nereglementată în propunerea Comisiei.

Printre propunerile de „extindere” a drepturilor, se numără în special cea „generală”, referitoare la domeniul de aplicare al directivei, care ar trebui să fie extinsă la persoanele care au împlinit vârsta de optsprezece ani, dar nu au încă 21 de ani, în cazul în care infracțiunea a fost săvârșită înainte de împlinirea vârstei de optsprezece ani.

Alte propuneri de „extindere” sau de „consolidare” se referă la drepturile particulare. Cât despre „derogări”, s-a considerat oportun să se prevadă că acestea pot fi justificate pe baza unei evaluări contextuale a interesului superior al minorului, în loc de a le justifica pe baza altor elemente, care ar putea fi considerate mult mai vagi (sau, dimpotrivă, prea rigide) și, mai ales, nelegate logic de rațiunea garanțiilor.

Printre cazurile în care s-a considerat utilă propunerea unor clarificări ale dispozițiilor propuse de Comisie, se numără cel al articolului 5 - unde au fost adăugate indicații privind modul în care ar trebui înțeles termenul de „un alt adult corespunzător”, în cazul în care nu este posibil să se facă referire la titularul răspunderii părintești - și cel al articolului 7, unde se precizează într-un mod mai concret obiectivele principale ale evaluării individuale.

În această ultimă privință, și în general, s-a acordat atenție imperativului ca recunoașterea garanțiilor speciale, acordate pe motivul vârstei minore și al condiției de subiect vulnerabil al persoanei anchetate sau inculpate, să nu determine o distorsionare a funcției și structurii proprii a acțiunii penale, care trebuie să rămână neschimbate și care sunt legate de stabilirea obiectivă și imparțială de către autoritatea judecătorească a răspunderii penale a unei persoane pentru o faptă determinată.